

Danmarks
Nationalbank

Udlandsbetalinger

Indberetningsforskrifter

Oktober 2002

UDLANDSBETALINGER – INDBERETNINGSFORSKRIFTER
Oktober 2002

Tryk: Scanprint as, Viby J
ISSN: 1602-7647

Publikationen kan fås ved henvendelse til:
Danmarks Nationalbank, Informationssektionen, Havnegade 5, 1093 København K
Telefon 33 63 70 00 (direkte) eller 33 63 63 63
Telefax 33 63 71 03
E-mail info@nationalbanken.dk

Eksemplarer kan også fås hos pengeinstitutterne.

Publikationen findes på Nationalbankens websted: www.nationalbanken.dk

Indhold

1. INDBERETNINGSFORSKRIFTER FOR TRANSAKTIONER MELLEM DANMARK OG UDLANDET	5
2. CENTRALE BEGREBER	6
2.1 Valutarisk status	6
2.1.1 Fysiske personer	6
2.1.2 Juridiske personer	6
2.1.3 Konti og værdipapirdepoter med flere ejere	6
2.2 Valutahandlere	7
2.3 Valutahandlerens udlandsstilling	7
3. INDBERETNINGSPLIGTIGE TRANSAKTIONER	8
3.1 Indberetningspligt for andre valutaindlændinge end valutahandlere	8
3.1.1 Betalinger gennem valutahandlere	8
3.1.2 Betalinger via valutaindlændinges konti i udlandet	9
3.1.2.1 L-indberetning	9
3.1.2.2 Kontoindberetningsskema	10
3.1.3 Modregning og netting	10
3.1.4 Øvrige indberetningspligtige transaktioner	10
3.1.4.1 Gældseftergivelse	10
3.1.4.2 Indgåelse af finansielle leasingkontrakter	10
3.2 Indberetningspligt for valutahandlere	11
3.2.1 Fondstransaktioner	11
3.2.2 Overførsler	11
3.2.3 Øvrige krav til valutahandlere	12
3.2.3.1 Ændring af valutarisk status	12
3.2.3.2 Kontaktpersoner	12
4. PRAKTISKE FORHOLD	13

1. Indberetningsforskrifter for transaktioner mellem Danmark og udlandet

Indberetningsforskrifterne beskriver de overordnede retningslinjer for at afgive oplysninger om udlandsbetalinger til Nationalbanken.

På baggrund af oplysningerne udarbejder Nationalbanken en betalingsstatistik, som anvendes til opgørelse af Danmarks betalingsbalance.

Indsamling af oplysninger til Nationalbankens betalingsstatistik sker i medfør af Industri- og Samordningsministeriets bekendtgørelse nr. 658 af 11. juli 1994 om valutaforhold. Oplysningerne til betalingsstatistikken afgives under strafansvar i henhold til bekendtgørelsens §5, jf. §15 i lov om valutaforhold mv.

Nationalbanken fastsætter, jf. bekendtgørelsens §3, efter forhandling med Industri- og Samordningsministeriet – nu Økonomiministeriet – nærmere regler om anmeldelse af betaling mellem valutaindlændinge og valutaudlændinge.

Oplysningerne er fortrolige og bruges alene til statistiske formål.

2. Centrale begreber

2.1 VALUTARISK STATUS

I henhold til valutabekendtgørelsens §1 forstås ved valuta*ind*lænding en fysisk eller juridisk person, der er hjemmehørende her i landet.

Ved en valuta*ud*lænding forstås en fysisk eller juridisk person, der ikke er hjemmehørende her i landet.

2.1.1 Fysiske personer

Fysiske personer betragtes som hjemmehørende i det land, hvor de har fast bopæl.

Udenlandske statsborgere tjenestegørende ved udenlandske ambassader, andre diplomatiske repræsentationer, internationale organisations kontorer og internationale militære stabe her i landet og dertil knyttede organer her i landet samt disses familier er valutaudlændinge.

Danske statsborgere udsendt af den danske stat til tjeneste i udlandet samt disses familier er valuta*ind*lændinge, når de i henhold til dansk skattelovgivning er fuldt skattepligtige her i landet.

Fysiske personer, der emigrerer her fra landet, bliver valutaudlændinge, når de har opgivet deres faste bopæl her i landet.

Fysiske personer, der immigrerer her til landet, bliver valuta*ind*lændinge, når de har opgivet deres faste bopæl i udlandet og fået fast bopæl her i landet.

2.1.2 Juridiske personer

For virksomheder, herunder også personligt ejede virksomheder, der ikke drives i selskabsform, og filialer beliggende i et andet land end hovedvirksomheden gælder, at de betragtes som hjemmehørende i det land, hvor virksomheden har fast driftssted.

Virksomheder med skattepligt og fast driftssted i Danmark er således valuta*ind*lændinge, uanset om de måtte være ejede fra udlandet.

Virksomheder med skattepligt og fast driftssted i udlandet er således valutaudlændinge, uanset om de måtte være ejede fra Danmark.

2.1.3 Konti og værdipapirdepoter med flere ejere

Pengekonti og værdipapirdepoter hos valutahandlere og danske pengeinstitutter, der ejes i fællesskab mellem fysiske eller juridiske personer

med forskellig valutarisk status, betragtes i valutarisk henseende som valutaindlændinge.

2.2 VALUTAHANDLERE

Finansielle institutioner, der erhvervsmæssigt formidler betalinger mellem valutaindlændinge og valutaudlændinge over konti i eller for udenlandske pengeinstitutter, benævnes i henhold til valutabekendtgørelsens §2 valutahandlere. Nationalbanken kan fastsætte, at andre valutaindlændinge er valutahandlere.

Valutahandlere er underlagt andre indberetningskrav end øvrige valutaindlændinge, ligesom Nationalbanken pålægger dem at indsamle statistiske oplysninger i henhold til disse forskrifter.

Valutahandlere kan søge Nationalbanken om at blive fritaget for den særlige indberetningspligt, som påhviler valutahandlerne generelt. Valutahandlere, som fritages for særlig indberetningspligt, skal i stedet anmelde efter reglerne for øvrige valutaindlændinge.

Den gældende liste over indberetningspligtige valutahandlere kan fås ved henvendelse til Nationalbanken.

2.3 VALUTAHANDLERENS UDLANDSSTILLING

Dette afsnit retter sig udelukkende mod valutahandlere.

Udlandsstillingen defineres som valutahandlerens samlede nettomellemværender med udlandet i såvel fremmed valuta som kroner.

Udlandsstillingen omfatter alene udenlandske mellemværender i den herværende hovedvirksomhed, dvs. den juridiske enhed ekskl. filialer i udlandet.

For filialer i Danmark af udenlandske pengeinstitutter omfatter udlandsstillingen filialens mellemværender med valutaudlændinge, herunder den udenlandske hovedvirksomhed.

Udenlandske mellemværender omfatter alle mellemværender med valutaudlændinge, dvs. fysiske og juridiske personer, der ikke er hjemmehørende her i landet, herunder valutahandlerens mellemværender med egne filialer i udlandet.

Mellemværender i form af gældsbreve (obligationer mv.) medtages under udenlandske mellemværender, hvis udstederen (debitor) er valutaudlænding, uanset om papiret er udstedt her i landet eller i udlandet. Ejerandele (aktier mv.) i virksomheder samt fast ejendom mv. beliggende i udlandet medtages ligeledes under udenlandske mellemværender.

Der henvises i øvrigt til Finanstilsynets "Regnskabsbestemmelser mv. for pengeinstitutter mv."

3. Indberetningspligtige transaktioner

Indberetningspligten for henholdsvis valutahandlere og andre valuta-indlændinge adskiller sig på en række centrale punkter væsentligt fra hinanden.

Indberetningspligten for andre valuta-indlændinge end valutahandlere er fuldt beskrevet i disse forskrifter, mens detaljerede regler for valutahandlere beskrives i forskellige uddybende regelsæt, jf. nedenfor.

3.1 INDBERETNINGSPLIGT FOR ANDRE VALUTAINDLÆNDINGE END VALUTAHANDLERE

Alle betalinger mellem valuta-indlændinge og valuta-udlændinge skal indberettes. Herudover er nogle klart definerede transaktioner, der ikke direkte giver anledning til betalinger mellem valuta-indlændinge og valuta-udlændinge, omfattet af indberetningspligt.

3.1.1 Betalinger gennem valutahandlere

Når valuta-indlændinge gennem en valutahandler betaler til valuta-udlændinge eller modtager betaling fra valuta-udlændinge, skal valuta-indlændingen give oplysninger til valutahandleren om den underliggende transaktion efter nedenstående retningslinjer. Oplysningerne skal afgives i umiddelbar tilknytning til ekspedering af betalingen.

- For *betalinger på 250.000 danske kroner og derunder* eller modværdien heraf i fremmed valuta skal valuta-indlændingen ikke give valutahandleren oplysning om betalingsformål.
- Generelt skal der for *betalinger over 250.000 danske kroner* eller modværdien heraf i fremmed valuta oplyses om betalingsformål og om den udenlandske modparts hjemland.

Oplysning om betalingsformål gives efter retningslinjerne beskrevet i Nationalbankens "Udlandsbetalinger – Formålskoder", som fås hos valutahandlere eller i Nationalbanken.

- For *værdipapirtransaktioner*, såvel køb og salg af værdipapirer som afregning af afkast og indfrielse af værdipapirer, der *afvikles af* valutahandlere, har valutahandleren som hovedregel alle oplysninger for at kunne opfylde Nationalbankens indberetningskrav. Valutahandleren afgiver på kundens vegne fuld anmeldelse til Nationalbanken.

Valutaindlændinge skal dog ved værdipapirtransaktioner med udenlandske modparter oplyse modpartens nationalitet, hvis valutahandleren ikke kender den.

- *Værdipapirtransaktioner, der ikke afvikles af en valutahandler, men hvor valutahandleren kun overfører beløb til eller fra valutaindlændingen, skal indberettes efter de generelle regler, jf. ovenfor.*

3.1.2 Betalinger via valutaindlændinges konti i udlandet

Ved oprettelse af konti i udenlandske pengeinstitutter mv. skal valutaindlændingen meddele dette til Nationalbanken på formularen "Oplysning vedrørende konto i udenlandske pengeinstitutter mv.". Formularen kan fås i Nationalbanken eller hos valutahandlere.

Ved betaling over valutaindlændinges konti i udenlandske pengeinstitutter mv. skal kontohaveren indberette til Nationalbanken. Nationalbanken kan dog dispensere fra kravet, jf. 3.1.2.1.

Valutaindlændinge, som overfører beløb til eller modtager beløb fra andre valutaindlændinges konti i udlandet, skal anmelde efter reglerne i 3.1.1 og benytte betalingsformålskode i100 "Overførsler til/fra anden valutaindlændings konto i udlandet". Desuden skal kontohaveren identificeres.

3.1.2.1 L-indberetning

Indberetningsmåden er en undtagelse fra den almindelige regel og forudsætter tilladelse fra Nationalbanken. Tilladelse kan søges ved at sende formularen "Oplysning vedrørende konto i udenlandske pengeinstitutter mv." til Nationalbanken.

L-indberetning er beregnet på virksomheder, der hovedsageligt benytter deres konti i udlandet til at opsamle eksportprovenu, der hjemtages i samlede beløb, eller til betaling af udenlandske leverandører med midler, der overføres i samlede beløb her fra landet. L-indberetning kan også benyttes af privatpersoner.

Forudsætningen for L-indberetning er, at betalinger til eller fra kontoen er af en karakter og størrelsesorden, som Nationalbanken vurderer kan berettiggøre den forenkede rapportering.

For konti i udlandet, som er omfattet af reglerne for L-indberetning, skal der udelukkende anmeldes, når der overføres beløb til eller hjemtages beløb fra kontoen via en valutahandler. Anmeldelse skal ske efter de generelle regler for overførsler via valutahandlere, jf. 3.1.1. Som betalingsformålskode benyttes h "L-indberetteres overførsler til/fra egen konto i udlandet". Transaktionens egentlige formål skal også oplyses.

3.1.2.2 Kontoindberetningsskema

Kontohavere, der ikke har tilladelse fra Nationalbanken til at anvende L-indberetning, jf. 3.1.2.1, skal indberette direkte til Nationalbanken. Alle betalinger til og fra kontoen skal oplyses, og betalingsformål udfyldes efter Nationalbankens "Udlandsbetalinger – Formålskoder". Ved overførsler mellem Danmark og den udenlandske konto skal kontohaveren anmelde efter reglerne under 3.1.1. Som betalingsformålskode benyttes a100 "Overførsler til/fra egen konto i udlandet".

En beskrivelse af den direkte indberetningsform findes i "Forskrifter for indberetning af kontooplysninger".

3.1.3 Modregning og netting

Hvor gæld og tilgodehavende hos valutaudlændinge modregnes eller udlignes ved nettingbetaling, skal bruttobevægelser, som indgår i en modregning eller en nettingbetaling, anmeldes direkte til Nationalbanken.

Ved udligning (netting) skal selve nettingbetalingen også anmeldes gennem valutahandleren med betalingsformålskode c100 "Netting". Brug af denne formålskode forudsætter tilladelse fra Nationalbanken.

Nationalbanken skal have modtaget indberetninger senest den 10. i måneden efter, at transaktionen(erne) er gennemført.

En beskrivelse af den direkte indberetningsform findes i "Forskrifter for indberetning af modregningsposter og nettingbetalinger".

3.1.4 Øvrige indberetningspligtige transaktioner

Ud over ovennævnte transaktioner skal gældseftergivelse samt indgåelse af finansielle leasingkontrakter anmeldes efter følgende regler.

3.1.4.1 Gældseftergivelse

Ved gældseftergivelse mellem valutaindlændinge og valutaudlændinge skal den eftergivne fordrings størrelse og art samt oplysning om valutaudlændingens nationalitet oplyses direkte til Nationalbanken. Ved gældseftergivelse forstås krav, som uforbeholdent og ubetinget slettes, uden at der på et senere tidspunkt kan gøres retskrav gældende.

3.1.4.2 Indgåelse af finansielle leasingkontrakter

Ved indgåelse af finansielle leasingkontrakter mellem valutaind- og valutaudlændinge skal aktivets art, kontraktbeløb og leasingperiodens længde oplyses direkte til Nationalbanken.

3.2 INDBERETningsPLIGT FOR VALUTAHANDLERE

Som anført under 2.2 gælder der særlige indberetningsregler for valutahandlere, ligesom valutahandlerne er pålagt at indsamle statistiske oplysninger efter disse forskrifter.

Valutahandlerne er forpligtede til elektronisk at indberette såvel anmeldelsespligtige kundetransaktioner som anmeldelsespligtige transaktioner for egen regning til Nationalbanken.

Der skelnes mellem fondstransaktioner og overførsler.

- Ved *fondstransaktioner* forstås køb og salg af værdipapirer, hvor valutahandleren handler for egen regning eller afvikler på kunders vegne. Ved fondstransaktioner forstås endvidere modtagelse af afkast/indfrielse for valutahandlerens egen regning eller for regning kunder.
- Ved *overførsler* forstås alle øvrige transaktioner.

Kriterierne for indberetning af fondstransaktioner og overførsler adskiller sig væsentligt fra hinanden.

3.2.1 Fondstransaktioner

Fondstransaktioner skal indberettes, hvis én eller flere af følgende forhold gør sig gældende:

- Værdipapirets udsteder er valutaudlænding
- Handelsmodpart/kunde er valutaudlænding
- Værdipapiret er denomineret i fremmed møntsort
- Værdipapirtransaktionen afregnes i fremmed møntsort
- Værdipapirtransaktionen afvikles/afregnes i udlandet.

De nærmere regler for indberetning af fondstransaktioner er beskrevet i "Indberetningsregler for fondstransaktioner".

3.2.2 Overførsler

Transaktioner, der medfører en ændring i valutahandlerens udlandsstilling, eller som medfører en ændring i udlandsstillingen hos andre valutahandlere, skal indberettes, medmindre transaktionen er på 100.000 kr. eller derunder og foretaget på vegne af en kunde eller indberettet efter reglerne for fondstransaktioner, jf. 3.2.1.

Ved transaktioner, der involverer flere valutahandlere, skal den valutahandler, som på vegne af en kunde sender betaling til en konto hos en anden valutahandler, sikre, at modtagende valutahandler oplyses om beløbsafgiverens valutariske status. Er beløbsafgiveren valutaindlænding, og er transaktionen anmeldt med betalingsformålsoplysninger, skal dette oplyses til modtagende valutahandler.

Hvis valutahandleren ikke videreformidler den relevante information elektronisk ved selve overførslen, skal oplysningen udveksles på anden vis.

De nærmere regler for indberetning af overførsler er beskrevet i "Indberetningsregler for overførsler".

3.2.3 Øvrige krav til valutahandlere

3.2.3.1 Ændring af valutarisk status

Det er valutahandlerens pligt at sikre, at kunder i valutahandlerens registre altid er registreret med korrekt valutarisk status.

Når en valutaindlænding eller en valutaudlænding skifter valutarisk status, skal valutahandleren omregistrere kundens konti, og der skal anmeldes efter reglerne for overførsler, jf. 3.2.2. Som særlig valutahandlerkode anføres p250 "Ændring af valutarisk status", jf. "Indberetningsregler for overførsler".

For så vidt angår værdipapirer registreret i Værdipapircentralen, påhviler det valutahandleren at sørge for, at kontohaverens valutariske status er korrekt registreret på kontoen i Værdipapircentralen.

3.2.3.2 Kontaktpersoner

Valutahandlere og virksomheder (direkte indberettere) er forpligtede til at udpege én eller flere kontaktpersoner med ansvar for kontakten med Nationalbanken.

4. Praktiske forhold

Spørgsmål om indberetning til Nationalbanken rettes til:

Danmarks Nationalbank
Statistisk Afdeling
Havnegade 5
1093 København K
Telefon 33 63 63 63
Telefax 33 63 71 24

Den gældende udgave af "Udlandsbetalinger – Indberetningsforskrifter" og "Udlandsbetalinger – Formålskoder" kan findes på Nationalbankens websted på internettet. Her findes også "Forskrifter for indberetning af modregningsposter og nettingbetalinger" og "Forskrifter for indberetning af kontooplysninger".

Nationalbankens internetadresse: www.nationalbanken.dk